

Legenda Mureșului și a Oltului

(Legendă populară)

Trăia odată un împărat într-o cetate cu două turnuri, pe vârful unui munte. Și odată, într-o vară, a plecat împăratul acela la război și nu s-a mai întors...

Atunci, împărăteasa a trimis soli în toate ținuturile să dea de urma soțului ei. Și au plecat solii, cercetând până la marginile lumii, dar s-au întors, după vreme îndelungată, fără vreo izbândă.

Și avea împărăteasa doi copii care se jucau în țărână, când a plecat tatăl lor să se războiască, iar acum erau flăcăi mari, tocmai buni de însurătoare.

Unul dintre ei crescuse în turnul dinspre miazănoapte, celălalt în turnul dinspre miazăzi. Amândoi erau feluriți la fire și la gânduri, dar unul și unul la chip și la făptură.

Într-o zi s-au înțeles ei să plece de-a lungul și de-a latul lumii, să-l caute pe tatăl lor. Împărăteasa a plâns de bucurie, dar și de durere, când a aflat de hotărârea lor; de bucurie că are flăcăi vrednici și de durere, că se temea să nu-i piardă.

I-a povățuit să se ție veșnic împreună, cum țin boii la jug și, veșnic, drumul unuia să fie și drumul celuilalt. I-a binecuvântat apoi, dându-le voie să plece, și iarăși i-a sfătuit să meargă în tovărășie nedezipită.

Și au plecat flăcăii...

Dar abia părăsiră cetatea părinților, că și începură să nu se mai înțeleagă la drum, doar erau feluriți la fire și la gânduri. Pe unul îl chema Mureș, iar pe celălalt Olt.

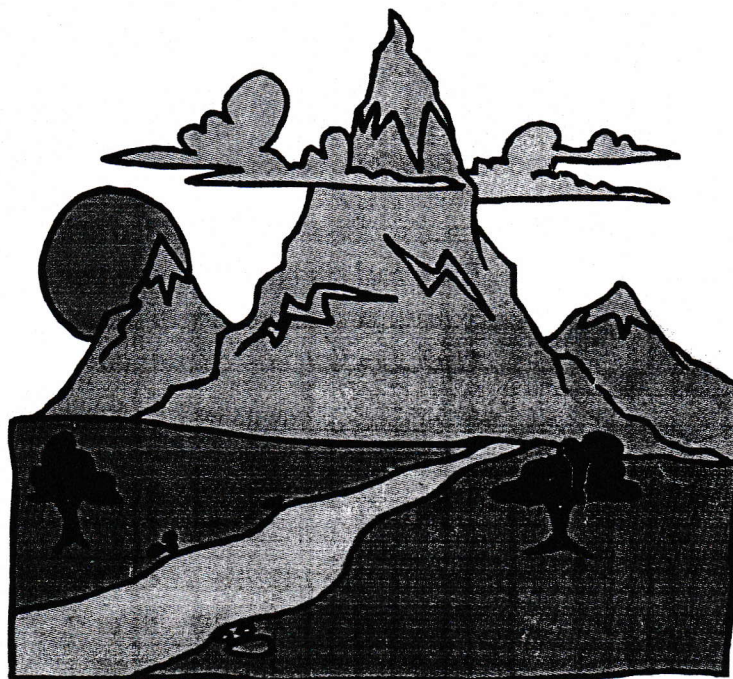
Și de-acolo, din creștetul muntelui, li s-a despărțit cărarea.

Mureșul a pornit spre miazănoapte, iar Oltul spre miazăzi. Și era Oltul sfărâmicios și iute din fire și a apucat nebunește la vale, spre ziua senină, iar Mureșul, întunecat la inimă și liniștit ca noaptea pașnică, a apucat încet, încet spre miazănoapte.

După o vreme însă, pe Mureș l-a ajuns dorul de frate-său, i s-a întristat sufletul și, de aceea s-a întors spre miazăzi să-l afle pe Olt. Dar nu l-a mai găsit, ba și-a pierdut și calea, apucând în altă parte, tot liniștit și cu inimă de pace.

Mama lor însă, când a simțit că s-au despărțit chiar de la casa părintească, a alergat să le curme drumul, dar nu a fost chip să-i ajungă, mai ales că ei fugeau în două părți.

Și a plâns împărăteasa (...) și, într-acel minut, amândoi băieții s-au prefăcut în râuri și râuri au rămas până în ziua de azi.

De atunci, Oltul cel sfârâmicios și iute din fire a dat năvală prin țări muntoase, s-a azvârlit prin munți cu prăpăstii și s-a afundat pe la Turnu-Roșu, clocotind și izbindu-se de stânci.

Și de aceea, lui i se cântă cântecul:

„Oltule, râu blestemat,
Te-ai făcut adânc și lat;
Că vii mare, spumegat
Și cu sânge amestecat”.

Iar Mureșul, de atunci, curge tot pe șes și tot spre câmpii, năzuiește liniștit și încrezător și de aceea i se cântă:

„Mureș, Mureș, apă lină,
Trece-mă-n țară străină,
Și-mi fă parte de hodină”.

Legendă: (din latină, „legenda” înseamnă „lucruri de citit”) – este o povestire cu caracter fantastic, miraculos, transmisă de obicei pe cale orală, în care se explică apariția unor plante, animale, locuri, nume etc. Legende combină fapte reale cu întâmplări imaginare, atât cele posibile, cât și cele complet ireale.

În această temă vei afla mai multe despre legendele apocrifale și cum să le folosești în scris.

1) Caută în text expresiile potrivite pentru:

- → a găsi
- → la fel de frumoși
- → aproape, unite
- → cu gând de împăcare
- → împărat
- → s-a rătăcit
- → schimbându-și direcția
- → n-a fost posibil
- → agitat, nervos

2) a) Completează enunțurile cu cuvinte din text:

Împărăteasa a plâns de bucurie, dar și de durere, când a aflat de lor.
„Mureș, Mureș, lină...”
Oltul era și iute din fire.
Mureșul a pornit spre
Oltul s-a prin munți cu prăpăstii.

Într-o zi, ei s-au înțeles să plece de-a lungul și de-a lumii.

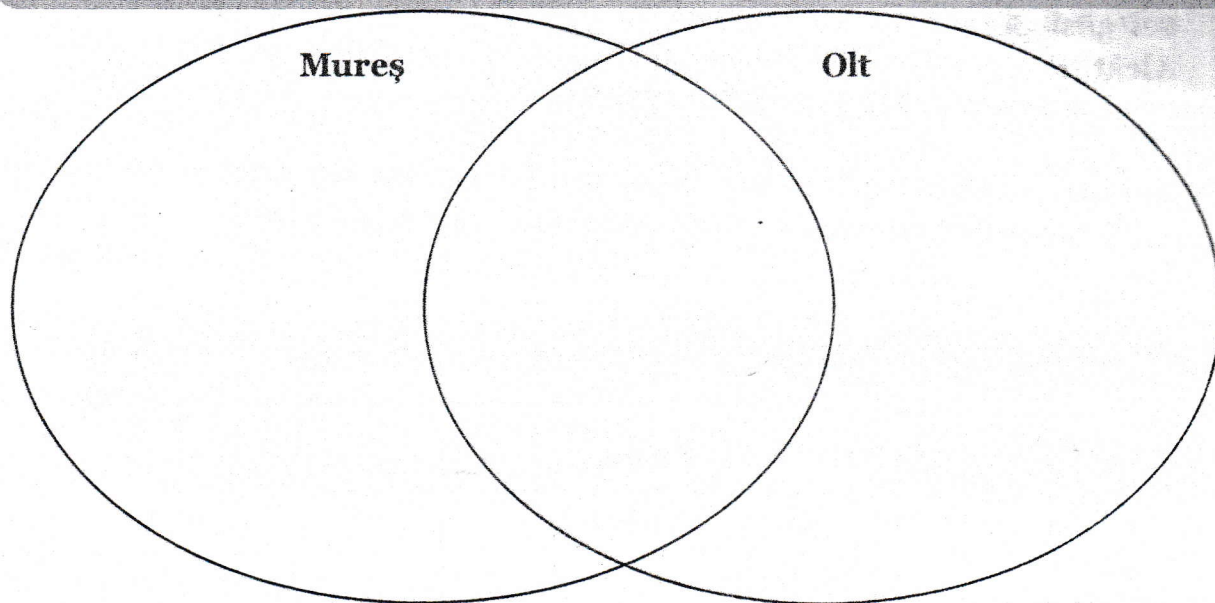
3) „Aceeasi idee, trei formulări”

Titlu	Enunț	Întrebare
1)	Împăratul a plecat la război.	
2) Hotărârea împărătesei		
3) Feciorii împărătesei		
4)		Ce au hotărât cei doi feciori?
5)	Mureșul și Oltul s-au despărțit.	
6)		În ce s-au prefăcut cei doi frați?
7) Drumul Oltului		
8)	Mureșul curge liniștit.	

4) Eseu de 5 minute. Exprimă-ți gândurile (sentimentele, părerea) față de evenimentele/personajele întâlnite în text.

[illegible]

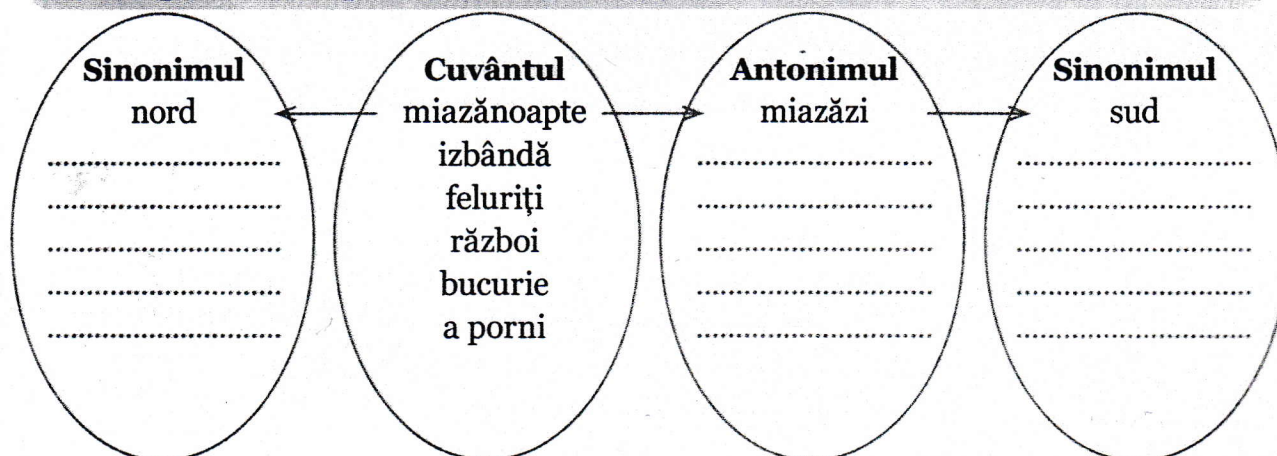
5) Completează diagrama Venn cu asemănări și deosebiri între:

6) Recitește cu atenție definiția legendei și completează tabelul:

Fabulosul legendei	Realitatea geografică
Doi frați	Două râuri
*Cei doi flăcăi s-au despărțit pentru totdeauna.	

7) Completează după model:

8) Marele și Olul erau asemănători și diferiți în același timp. Mai jos vei găsi perechi de cuvinte asemănătoare și diferite în același timp. Alcătuieste enunțuri din care să reiasă acest lucru.

de vreme

de mult

a plecat

de vreme

de mult

a plecat

9) Alcătuieste familia cuvântului *frate*.

10) Colorează doar răvașele în care descoperi adjective:

fire iute

doarme liniștit

curgea iute

flăcău frumos

râu adânc

râu liniștit

inspiră adânc

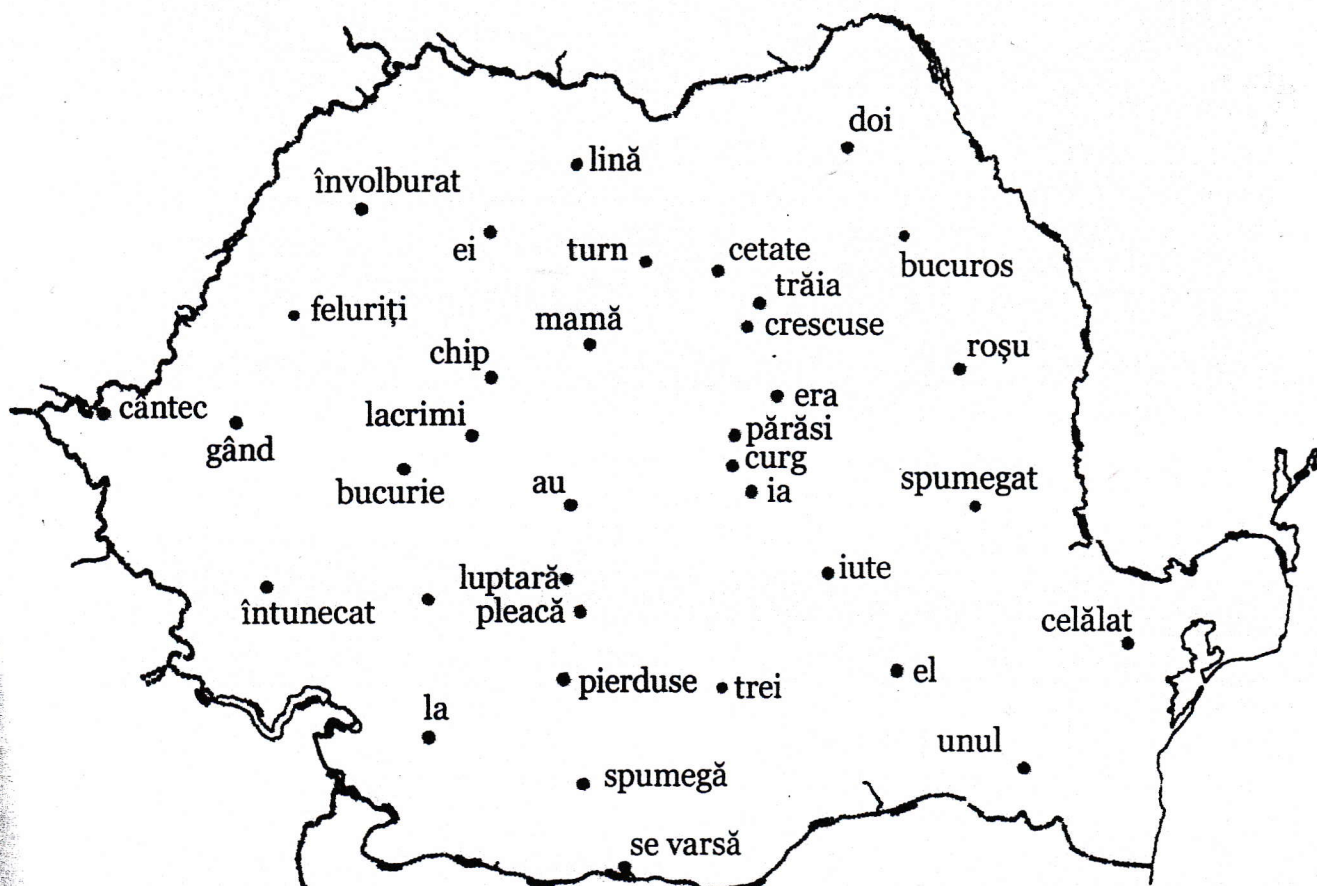
susură frumos

11) Notează în paranteză subiectul fiecărei propoziții:

- Și au plecat flăcăii (.....).
- Împărăteasa a plâns de bucurie (.....).
- Are flăcăi vrednici (.....).
- A plecat într-o vară la război (.....).
- A pornit spre miazănoapte (.....).
- A dat năvală prin țări muntoase (.....).

12) Pentru a afla cursul Mureşului, uneşte punctele corespunzătoare substantivelor. Dacă vei uni punctele corespunzătoare verbelor, vei găsi drumul Oltului.

Exprimă-ţi părerea în legătură cu textul şi exerciţiile propuse, colorând corespunzător

– Gigele, spune-mi, te rog, cum se numeşte muntele din care izvorăşte Mureşul?

– V-aş spune cu plăcere, doamna învăţătoare, dar nici eu nu ştiu!

Şarade geografice:

- oraş format din „de două ori caz”;
- oraş format dintr-un „conifer”, bogat în aur;
- oraş ce are nume de fată.

(Bicaz, Brad, Constanţa)

– Ce este un sinonim?

– Un sinonim este un cuvânt pe care îl folosim în locul altui **cuvânt** pe care nu ştim cum să-l scriem.